

Bốn trụ cột ưu tiên để Việt Nam nâng hạng Chỉ số đổi mới sáng tạo toàn cầu

07:32 02/10/2025

Tại Hội thảo giới thiệu Chỉ số đổi mới sáng tạo toàn cầu (GII) 2025 và kết quả của Việt Nam, Bộ trưởng Bộ Khoa học và Công nghệ Nguyễn Mạnh Hùng cho biết: Để vị trí của Việt Nam trên bảng xếp hạng GIJ tiếp tục được nâng cao, Việt Nam phải kiên trì thực hiện nhiều giải pháp đồng bộ, trong đó có 4 giải pháp trọng tâm.

Thứ nhất, tiếp tục hoàn thiện thể chế và môi trường của đổi mới sáng tạo Việt Nam. Chúng ta cần tháo gỡ rào cản về pháp luật, cơ chế tài chính, sở hữu trí tuệ, khuyến khích mạnh mẽ doanh nghiệp đầu tư cho R&D và ứng dụng công nghệ mới.

Bộ trưởng cho biết, từ nay đến cuối năm, các luật sở hữu trí tuệ, chuyển giao công nghệ, công nghệ cao sẽ được sửa đổi. Tư tưởng chính về sửa đổi luật sở hữu trí tuệ lần này là sở hữu trí tuệ phải biến kết quả nghiên cứu thành tài sản để có thể giao dịch và khi đó mới có thị trường khoa học công nghệ Việt Nam.

Bộ trưởng cho rằng, sở hữu trí tuệ phải trở thành tài sản của doanh nghiệp, có thể định giá, mua bán, được đưa vào báo cáo tài chính, có thể là tài sản đảm bảo để đi vay vốn, góp vốn, nhất là tài sản công nghệ mới.

“Chuyển dịch quan trọng nhất của sở hữu trí tuệ là chuyển dịch từ bảo vệ quyền sang tài sản hóa, thương mại hóa và thị trường hóa các kết quả nghiên cứu. Sở hữu trí tuệ trở thành công cụ cạnh tranh chiến lược của doanh nghiệp và quốc gia. Một quốc gia phát triển là một quốc gia mà tài sản vô hình, tài sản trí tuệ chiếm tới 70-80% tổng tài sản quốc gia. Việt Nam đã đến giai đoạn phải ưu tiên phát triển tài sản trí tuệ để phát triển đất nước thành nước phát triển, có thu nhập cao”, Bộ trưởng nhấn mạnh.

Thứ hai, đầu tư mạnh cho hạ tầng khoa học công nghệ, đổi mới sáng tạo và hạ tầng số. Các trung tâm nghiên cứu, phòng thí nghiệm, siêu máy tính, dữ liệu mở và kết nối liên thông quốc gia sẽ là nền tảng để thúc đẩy đổi mới sáng tạo.

Thứ ba, phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao, từ việc đổi mới giáo dục STEM, gắn kết đại học, viện và doanh nghiệp, đồng thời thu hút và trọng dụng nhân tài trong và ngoài nước.

Thứ tư, thúc đẩy đổi mới sáng tạo trong doanh nghiệp. Doanh nghiệp phải là trung tâm của hệ sinh thái đổi mới sáng tạo. Nhà nước sẽ đồng hành có các chương trình hỗ trợ tài chính, quỹ đầu tư mạo hiểm, đặt hàng nghiên cứu và ưu tiên mua sắm công cho các sản phẩm mới.

“Làm tốt 4 trụ cột trên đây, tôi tin rằng vị trí của Việt Nam trên bảng xếp hạng GII sẽ không ngừng được cải thiện. Nhưng quan trọng hơn, năng lực đổi mới sáng tạo sẽ trở thành sức mạnh thật sự của quốc gia, góp phần hiện thực hóa mục tiêu năm 2045 một Việt Nam phát triển, sáng tạo và hùng cường”, Bộ trưởng khẳng định.

Tiến bộ về xếp hạng chỉ số GII của Việt Nam 2017-2025

	2017 (127 QG)	2018 (126 QG)	2019 (129 QG)	2020 (131 QG)	2021 (132 QG)	2022 (132 QG)	2023 (132 QG)	2024 (133 QG)	2025 (139 QG)
Nhóm chỉ số đầu vào ĐMST	71	65	63	62	60	59	57	53	50[↑]
1. Thể chế	87	78	81	83	83	51	48	58	59 [↓]
2. Nguồn nhân lực và nghiên cứu	70	66	61	79	79	80	71	73	70 [↑]
3. Cơ sở hạ tầng	77	78	82	73	79	71	70	56	56=
4. Trình độ phát triển của thị trường	34	33	29	34	22	43	49	43	43=
5. Trình độ phát triển của doanh nghiệp	73	66	69	39	47	50	49	46	45 [↑]
Nhóm chỉ số đầu ra ĐMST	38	41	37	38	38	41	40	36	37[↓]
6. Sản phẩm tri thức và công nghệ	28	35	27	37	41	52	48	44	39 [↑]
7. Sản phẩm sáng tạo	52	46	47	38	42	35	36	34	34=
Xếp hạng chung	47	45	42	42	44	48	46	44	44=

Tiến bộ về xếp hạng chỉ số GII của Việt Nam từ 2017 - 2025

Theo Bộ trưởng Nguyễn Mạnh Hùng, trong “bộ ba”: Khoa công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số thì trọng tâm là đổi mới sáng tạo. Đổi mới sáng tạo phải đưa khoa công nghệ chạm vào, thay đổi và giải các bài toán thực tiễn của Việt Nam.

Hình thành tinh thần đổi mới sáng tạo trong toàn dân, đưa đổi mới sáng tạo trở thành lối sống, phong cách sống của mọi người dân, của mọi tổ chức. Hình

thành quốc gia khởi nghiệp dựa trên công nghệ số, dựa trên đổi mới và sáng tạo. Đổi mới sáng tạo Việt Nam là đổi mới sáng tạo toàn dân.

Cũng theo Bộ trưởng, bộ chỉ số đo GII của WIPO là bộ chỉ số đo đổi mới sáng tạo khá toàn diện. Chúng ta có thể nhìn vào đây để biết cách nâng cao năng lực đổi mới sáng tạo của Việt Nam. Việc hướng dẫn, chỉ rõ ý nghĩa của từng chỉ số có ý nghĩa quan trọng để thúc đẩy đổi mới sáng tạo.

Bộ trưởng Bộ KH&CN chính thức đề nghị Tổ chức Sở hữu trí tuệ thế giới (WIPO) có chương trình giúp Việt Nam nâng hạng GII. Bộ trưởng khẳng định, Việt Nam đặt mục tiêu lọt vào top 30 toàn cầu về GII trong vòng khoảng 5-10 năm tới. Đây là mục tiêu rất thách thức. Vì thế, rất cần sự hỗ trợ của WIPO và cá nhân ngài Tổng giám đốc WIPO.

Minh Anh (t/h)